

2024
KPSS

Çıkış
Soruların
paralelinde özgün
konulara yer
verilmiştir.

A4 KONFOR EBAT

EĞİTİM BİLİMLERİ

KONU

ANLATIMLI

TEK KİTAP Tarzi

Gelişim Psikolojisi - Öğrenme Psikolojisi - Öğretim Yöntem ve Teknikleri -
Program Geliştirme - Sınıf Yönetimi ve Materyal Geliştirme -
Ölçme ve Değerlendirme - Rehberlik ve Özel Eğitim

DATA
YAYINLARI

2024
KPSS

EĞİTİM
BİLİMLERİ

KONU

ANLATIMLI

TEK KİTAP
Tarzi

KPSS
EĞİTİM BİLİMLERİ

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının ve editörün izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu editöre aittir.

Editör bölümlere katkıda bulunmuştur.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞININ
BANDROLÜ İLE SATILMAKTADIR.

SERTİFİKA NO

40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık

Ankara

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.

Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81

Faks: 0 312 342 23 58

İÇİNDEKİLER

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ 3

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ 79

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ 167

PROGRAM GELİŞTİRME 275

SINIF YÖNETİMİ 341

MATERYAL GELİŞTİRME 371

REHBERLİK 389

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 483

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

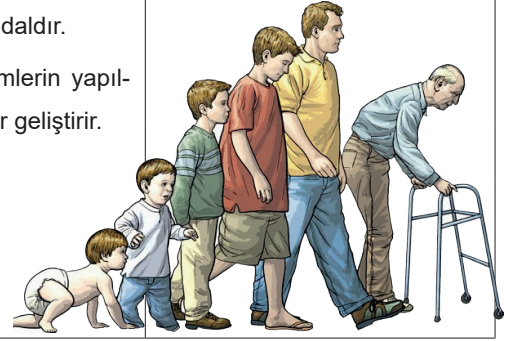
GELİŞİM PSİKOLOJİSİNE GİRİŞ	5
▶ TEST - 1	9
GELİŞİM PSİKOLOJİSİNİN TEMEL KAVRAMLARI VE FİZİKSEL GELİŞİM	11
▶ TEST - 1	19
BİLİŞSEL GELİŞİM	22
▶ TEST - 1	33
KİŞİLİK GELİŞİMİ - 1	37
▶ TEST - 1	43
KİŞİLİK GELİŞİMİ - 2	46
▶ TEST - 1	55
AHLAK GELİŞİMİ	59
▶ TEST - 1	63
DİL GELİŞİMİ	66
▶ TEST - 1	71
BENLİK GELİŞİMİ	73
▶ TEST - 1	75
▶ CEVAP ANAHTARI	77

PSİKOLOJİ

- Psikoloji diğer adıyla ruh ve zihin bilimidir. Psikoloji davranış değişimlerini ve zihni inceler.
- Psikoloji, davranışların yanı sıra duygu ve düşüncenin incelemesini de içerir.
- Psikoloji, "Bir birey problem çözerken neler yapıyor, bazı bireyler toplum kurallarına uyarken bazı bireyler neden uymuyor?" gibi sorulara cevap arar.

PSİKOLOJİNİN ALT DALLARI

DeneySEL Psikoloji	Uygulamalı Psikoloji	Psikometrik Psikoloji	Sosyal Psikoloji
<ul style="list-style-type: none"> • DeneySEL psikologlar, davranışı açıklamak için araştırmalarında deneySEL yöntemlere başvurur ve çoğunlukla laboratuvar ortamını kullanırlar. • DeneySEL psikoloji daha çok algı, öğrenme ve güdü gibi davranışlar üzerinde durur. • Bu alandaki ilk adımları Wilhelm Wundt atmıştır. • DeneySEL psikoloji; fizyolojik psikoloji ve karşılaştırmalı psikoloji olmak üzere ikiye ayrılır. 	<ul style="list-style-type: none"> • DeneySEL alanlarda elde edilen bulguları günlük yaşamda karşılaşılan sorunların tanısında ve çözümünde kullanır. Klinik, eğitim, sağlık, ve örgüt psikolojisi gibi alt dallara ayrılır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Davranışın ölçülmesi ve değerlendirilmesi, istatistik ve matematiksel teknik ve yöntemlerin psikolojiye uygulanması, davranışın açıklanmasında ve yordanmasında yararlanılabilecek matematiksel modellerin geliştirilmesi gibi konularla ilgilenen bir alt daldır. • Psikolojik ölçümlerin yapılması için testler geliştirir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosyal çevrenin insan davranışları üzerindeki etkisini inceler. • Günümüzün sosyal psikologları en çok bireyin sosyalleşmesi, grup yapısı ve grup üyeleri, grup içinde birey, liderlik, dil - iletişim gibi konularla ilgilenmektedir.
	<h4>Gelişim Psikolojisi</h4> <p>İnsanın doğum öncesinden ölümüne kadar geçirdiği tüm davranış değişiklikleri üzerinde durur.</p>		
	<h4>Öğrenme Psikolojisi</h4> <p>Bireylerin nasıl öğrendiğini ve etkili öğrenmenin nasıl gerçekleştirileceği üzerinde durur.</p>		

PSİKOLOJİK YAKLAŞIMLAR

Yapısalcı (Strüktüralist) Yaklaşım	İşlevselci (Fonksiyonalist) Yaklaşım	Varoluşçu Yaklaşım
<ul style="list-style-type: none"> • Kurucusu Wilhelm Wundt ve Titchener'dir. Wilhelm Wundt ilk psikoloji laboratuvarının kurucusudur. • Yapısalcı görüşü savunanlar çalışmalarında içe bakış yöntemini kullanmışlardır. • İçe bakış yöntemi, bireyin belirli uyarıcılar karşısındaki tepkilerini kendisine sorarak öğrenmeye çalışan bir yöntemdir. İçe bakış yöntemi bilimsel olmadığı gerekçesiyle davranışçılar tarafından eleştirilmiştir. • Bilincin yapısını keşfetmeye çalışan yapısalcılar bu durumun ancak zihni parçalarına ayırarak incelemeye mümkün olacağını düşünmüşlerdir. • Psikolojinin bilim olmasını sağladı. • DeneySEL psikolojinin oluşmasını sağladı. 	<ul style="list-style-type: none"> • John Dewey, William James ve James R. Angell gibi Amerikan filozoflarının ve eğitimcilerinin oluşturduğu yaklaşımdır. • Gözlem tekniğini yöntem olarak kullanmışlardır. • Bilincin işleviyle birlikte insanın çevreye uyumla ilgili davranışları da incelenmelidir. • Bu yaklaşımda bilincin ne olduğundan çok, niçin olduğunu (ne işe yaradığını) bilmek önemlidir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bu yaklaşımın temsilcileri Sartre, Nietzsche, ve Kafka'dır. • Bu yaklaşıma göre birey seçme özgürlüğü olan, özgür ve bireysel bir varlıktır. • Bu yaklaşıma göre varoluş kaygısı, insanın temel kaygısıdır. • Geçmiş ve gelecek değil yaşanan an önemlidir. • Birey kendi varoluşundan sorumludur. • Bu nedenle insan kendi kendisini yaşatır.

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİNE GİRİŞ..... 81

▶ TEST - 1 90

TEPKİSEL (KLASİK) KOŞULLANMA 93

▶ TEST - 1 100

DİĞER DAVRANIŞÇI ÖĞRENME KURAMLARI 104

▶ TEST - 1 110

EDİMSSEL (OPERANT) KOŞULLANMA..... 113

▶ TEST - 1 125

▶ TEST - 2 128

GESTALT KURAMI 131

▶ TEST - 1 136

İŞARET-GESTALT, SOSYAL ÖĞRENME VE BİLGİYİ İŞLEME KURAMLARI 139

▶ TEST - 1 153

DİĞER ÖĞRENME KURAMLARI 158

▶ TEST - 1 163

▶ CEVAP ANAHTARI 166

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİNİN KONUSU

- Öğrenme psikolojisi öğrenmeyi oluşturan, ortaya çıkaran ve etkileyen unsurları inceler.
- Öğrenme psikolojisi, öğrenme sürecini ve öğrenmenin nasıl oluştuğunu inceler.
- Öğrenme psikolojisi, bireyler arasındaki öğrenme farklılıklarını ve bu farklılıkların nedenlerini inceler.
- Öğrenme psikolojisi, öğrenmeyi etkileyen faktörleri ve öğretim sürecinin daha verimli bir şekilde nasıl örgütleneceğini inceler.

ÖĞRENME PSİKOLOJİSİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

ÖĞRENME

- Öğrenme, davranışlarda yaşantı yoluyla meydana gelen, nispeten kalıcı değişikliklerdir.
- Öğrenmenin üç temel özelliği vardır. Bunlar; davranışta değişiklik, yaşantı yoluyla meydana gelme ve nispeten kalıcı olmasıdır.
- Öğrenme üzerine yapılmış birçok tanım söz konusudur.
 - › Bilişsel kuramcılar öğrenmeyi zihinsel yapılarda meydana gelen değişiklikler olarak tanımlarlar.
 - › Davranışçılar ise öğrenmeyi davranışlarda meydana gelen değişiklikler olarak tanımlarlar.
- Öğrenme, organizmaların değişen çevresel koşullara adapte olmalarını sağlayan birçok yetisinden biridir. Aynı zamanda salt insana ait bir özellik değildir.
- Öğrenme yaşantı sonucu, bireyin çevresiyle etkileşim kurması yoluyla gerçekleşir.

Örnek: Sınıfta gerçekleştirilen çizgi çalışmaları, fişleri okuma, fişleri yazma gibi faaliyetler sırasında çevresiyle girdiği etkileşimler sonucunda çocukta görülen davranış değişikliği öğrenmedir.

- Öğrenme doğrudan gözlemlenemez, gözlemlenebilen bireyin performansıdır.

DAVRANIŞ

- Bir organizmanın gerçekleştirdiği bilinçli-bilinçsiz her türlü etkinliktir.

Örnek: Yürümek, koşmak, gülmek, yemek yemek, göz kırpmak, sevmek, korkmak, kalp atışı, bağırsak hareketleri, düşünmek, problem çözmek, nefes almak vb...

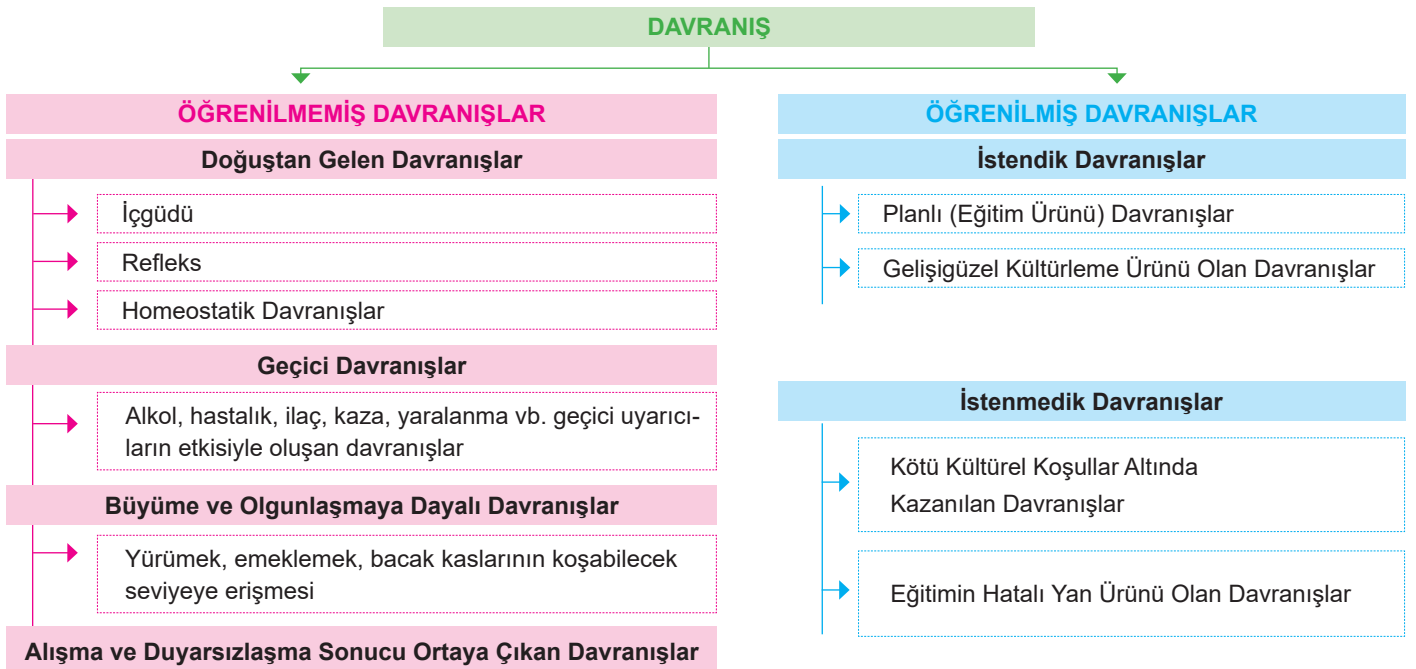
- Doğrudan gözlemlenebilir davranışlar “açık davranış” olarak adlandırılır.

Örnek: Konuşma, yürüme, gülmek, oturma, futbol oynama, dans etme vb.

- Doğrudan gözlemlenemeyen davranışlar “kapalı davranışlar” olarak adlandırılır.

Örnek: Her türlü bilişsel etkinlik, iç organlarının hareketleri, kalp, mide, böbrek gibi organların geliştirdiği davranışlar.

- Davranışlar, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor olmak üzere üç ana grupta toplanabilir.
- Bunlar bilinçli (istemli) olabileceği gibi bilinçsiz de (istemsiz) olabilir.
- Davranışlar; öğrenilmiş davranışlar ve öğrenilmemiş davranışlar olarak ikiye ayrılır:

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

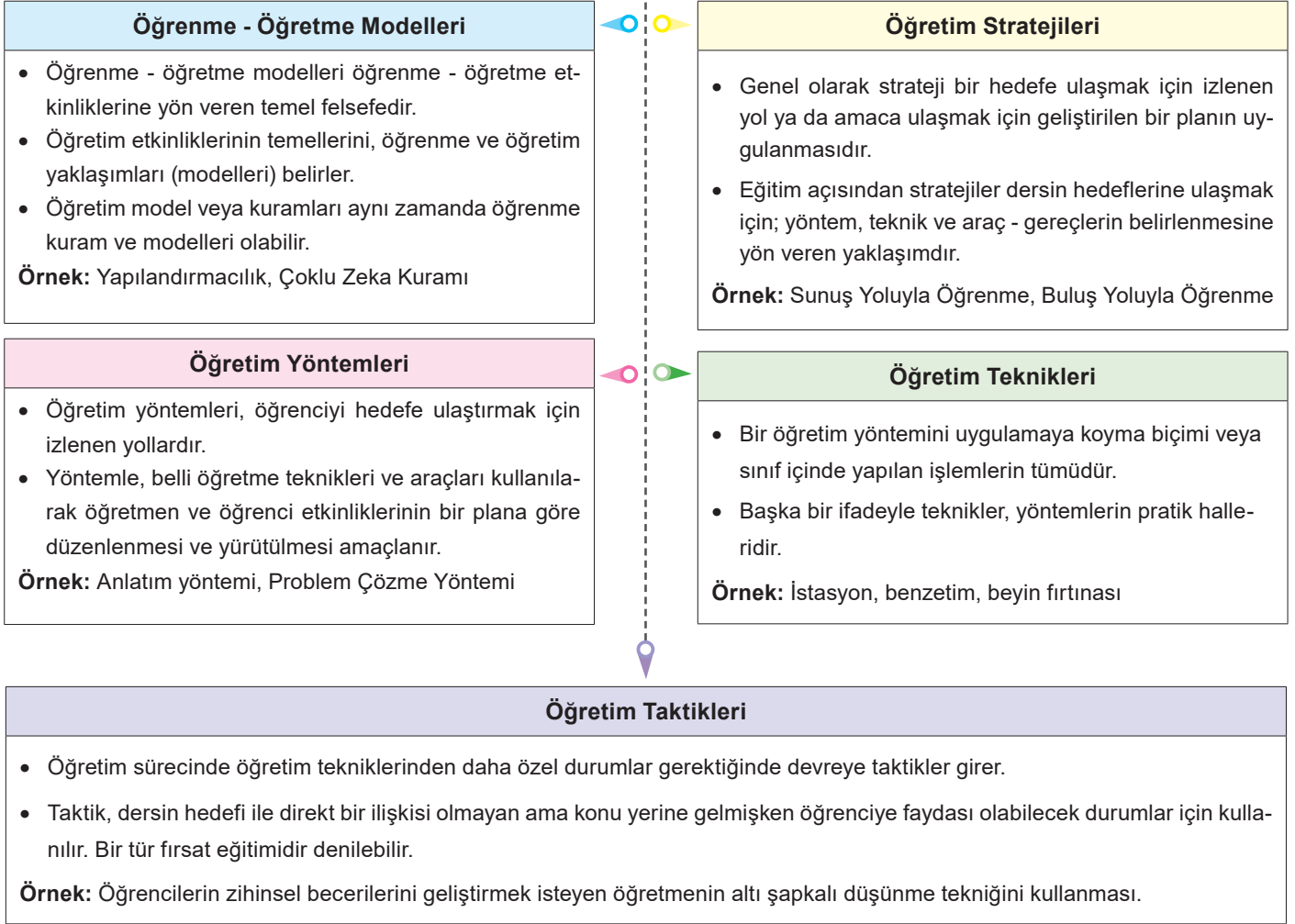
KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

TEMEL KAVRAMLAR VE ÖĞRETİM İLKELERİ.....	169
▶ TEST - 1	173
ÖĞRETİM MODELLERİ / YAKLAŞIMLARI - 1.....	175
▶ TEST - 1	183
ÖĞRETİM MODELLERİ / YAKLAŞIMLARI - 2	187
▶ TEST - 1	195
ÖĞRETİM MODELLERİ / YAKLAŞIMLARI - 3	199
▶ TEST - 1	208
ÖĞRETİM MODELLERİ / YAKLAŞIMLARI - 4	212
▶ TEST - 1	218
ÖĞRETİM STRATEJİLERİ VE YÖNTEMLERİ	222
▶ TEST - 1	236
▶ TEST - 2	240
ÖĞRETİM TEKNİKLERİ	244
▶ TEST - 1	268
▶ TEST - 2	271
▶ CEVAP ANAHTARI	274

ÖĞRETME - ÖĞRENME SÜRECİ İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

ÖĞRETİM İLKELERİ

- Eğitim programlarının öğrenme yaşantıları (eğitim durumları) ögesi "Nasıl Öğretelim?" sorusunun cevabıdır.
- Sürecin başında belirlenen hedeflere ulaşmayı sağlayacak olan içerik kazandırılırken, öğrencilerin en az zamanda en kolay yolla öğrenebilmesi istenir.
- Öğrenmeyi etkileyen hemen hemen tüm değişkenler dikkate alınarak farklı durumlar için çok çeşitli öğretim modelleri, stratejileri, yöntemleri ve teknikleri geliştirilmiştir. Fakat tüm bunlar oluşturulurken, seçilirken ve uygulanırken dayanak noktası olan öğretim ilkeleri kullanılmıştır.
- Öğretim sürecinin etkili bir biçimde sürdürülebilmesi için öğrenmenin niteliğinin ve öğrenmenin nasıl gerçekleştiğinin bilinmesi gerekmektedir. Bu açıdan öğrenci niteliklerine ilişkin öğretim ilkeleri, içeriğe ilişkin öğretim ilkeleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Hedefe Görelik (Amaca Uygunluk)

- Eğitim durumlarının (öğrenme - öğretme süreci) hedeflere göre düzenlenmesidir.
 - Derste ulaşılabilecek kazanımlar doğrultusunda öğrenme - öğretme sürecinin yapılandırılmasına hedefe görelik denir.
- Örnek:** Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek isteyen bir öğretmenin beyin fırtınası tekniğini kullanması

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

PROGRAM GELİŞTİRME

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

EĞİTİM İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR 277

▶ TEST - 1 284

PROGRAMLARIN AŞAMALI SINIFLANDIRILMASI 288

▶ TEST - 1 300

▶ TEST - 2 303

PROGRAM GELİŞTİRME SÜRECİ VE HEDEFLER..... 306

▶ TEST - 1 316

▶ TEST - 2 319

İÇERİK, EĞİTİM DURUMLARI VE DEĞERLENDİRME 322

▶ TEST - 1 334

▶ TEST - 2 337

▶ CEVAP ANAHTARI 340

TEMEL KAVRAMLAR

Eğitim

Eğitim; bireyin davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla, kasıtlı olarak istendik davranış değişikliği meydana getirme sürecidir.

- Birey kendisi deneyimlemelidir.
- Birey özgür iradesiyle süreçte bulunmalıdır.
- Davranış değişikliği ile sonuçlanmalıdır.
- Eğitim bireyi kültürlenme sürecidir.

Birey

- Biyolojik, psikolojik ve sosyokültürel etkenlerin oluşturduğu özgün varlık birey olarak tanımlanabilir. Bireyin biyolojik özellikleri fizyolojik ihtiyaçlarından ileri gelir. Bireyin psikolojik özellikleri gelişim ve öğrenme psikolojisiyle açıklanabilir.
- Birey sosyal bir varlık olması dolayısıyla içinde bulunduğu toplumla uyum içinde yaşar. Birçok davranışın temelinde fizyolojik dürtüler vardır. Yeme, içme, uyuma vs. Hayvanlar fizyolojik ihtiyaçları kullanılarak koşullanır ve öğrenirler fakat bunu eğitim kavramıyla ilişkilendirmek güçtür.

Davranış

- Organizmanın etkiye karşı gösterdiği tepki ya da tepkiye karşı gösterdiği etkidir.
- Eğitim açısından davranışın gözlenebilir, ölçülebilir ve istenilir olması gerekir. İstenilen davranışın oluşması için öğrenme ve öğretme kavramlarından faydalanır. Her davranış öğrenme değildir.
- Alkol, ilaç vb. madde kullanımına bağlı ortaya çıkan davranışlar geçicidir, öğrenme ise kalıcı izli olmalıdır.

Yaşantı

- Bireyin çevresiyle girdiği etkileşim sonucu edindiği izlenimlerdir.

Yaşanılmış yaşantı

- Bireyin çevresiyle olan her türlü etkileşimidir. Yaşanan bir olayı ifade eder fakat davranış değişikliği oluşturmaz.

Kazanılmış yaşantı

- Yaşanılmış yaşantı sonucunda oluşan kalıcı izli davranış değişikliğidir. Bireyin bu yaşantıdan çıkardığı derstir.

Örnek: Duygu'nun babasının getirdiği elmaları yemesi bir yaşantıdır. Duygu'nun yediği elmadan kurt çıkması dolayısıyla, bir daha elma yemek istememesi kazanılmış yaşantıdır.

Kültür

- Doğanın dışında insanoğlunun ortaya koyduğu maddi ve manevi her şeydir.
- Doğumdan sonra kazanılır ve öğrenilir.
- Öğrenilen bu değerler nesiller boyu korunabilir.

Kültürlenme

- Kültürel değerlerin bireye kazandırılması sürecidir.
- Toplumun kültürü istendik olarak aktarılırsa "**Formal eğitimidir.**" Toplumun kültürü rastgele aktarılırsa "**İnformal eğitimidir.**"

Örnek: Toplumun mevcut kültürü nesilden nesile aktarması

Zoraki Kültürlenme

- Kültürel değerlerin bireye özgür iradesi dışında aktarılmasıdır.
- Birey isteyerek süreçte bulunmadığı için eğitim kavramının dışında kalır.

Örnek: Beyin yıkama ve propaganda

Kasıtlı Kültürlenme

- Kültürel değerlerin bireye planlı programlı aktarılması sürecidir.
- İstendik değerler aktarılır.
- Bireyin özgür iradesi vardır.

Örnek: Çocuklara yemek yemenin öğretilmesi. Okulda öğrenilen her şey.

Gelişigüzel Kültürlenme

- Ortamdaki uyaranların kişiyi kültürlenmesidir.
- Sonuç istendik olmayabilir.

Örnek: Çocuğun konuşmayı öğrenmesi. Arkadaşlarından kavgaya etmeyi öğrenmesi

Kültürleşme

- İki farklı kültüre sahip bireyler arasındaki kültür alışverişidir.

Örnek: Avrupa Birliğine üye ülkelerin birbirini etkilemesi

Kültürlenme

- Kültürlenme süreci sonucu bireyin kültüre ait özellikleri kazanmasıdır. Yenilik olduğu için sentez vardır.

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

**SINIF YÖNETİMİ VE
MATERYAL GELİŞTİRME**

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

SINIF YÖNETİMİ 343

▶ TEST - 1 365

▶ TEST - 2 368

MATERYAL GELİŞTİRME 371

▶ TEST - 1 384

▶ CEVAP ANAHTARI 387

SINIF YÖNETİMİ

Sınıf yönetimi; planlı, programlı, demokratik yapılanmaya önem ve öncelik veren, bireysel ayrılıklar ilkesine uygun, etkin öğrenmeyi sağlamak için en uygun sınıf ortamının ve atmosferinin oluşturulmasına hizmet edecek gerekli çalışma, etkinlik ve düzenlemelerin kurallar içinde hayata geçirilmesidir.

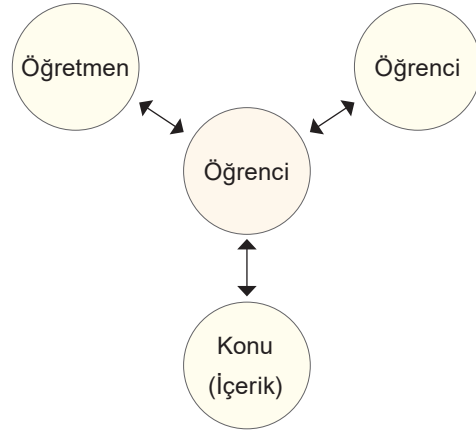
- Sınıf yönetimindeki sınıf sözcüğü, bir grup öğrencinin birlikte bulunduğu her tür mekân, her tür öğrenme ortamı anlamlarına gelir. Bu anlamda sınıf, bir okuldaki dört duvar arası ile sınırlı değildir. Sınıf ayrıca, benzer özellikler taşıyanların oluşturduğu grup anlamına da gelir.
- Öğrenciler söz konusu olduğunda, bu benzer özelliklerin merkezinde öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyi gelir. Bu durumda sınıf, benzer hazırbulunuşluk düzeyindeki insanların eğitim amacıyla bir araya geldikleri her tür mekânın ve grubun adıdır.

Örnek: Bir tepe, bir dere kenarı, bir sera, hayvanat bahçesi bu mekanlardan biri olabilir. Bu mekânlar okulun bahçesindeki oyun parkı olabileceği gibi fen dersinin işlendiği bir laboratuvar olabilir.

- Sınıf yönetimi de mekânın, öğrencinin ve kaynakların yönetimidir. Uygun öğrenme çevresi hazırlama, bu çevredeki olanak ve ortamı, kuralları, öğrenme düzenini, süreçlerini oluşturma ve kullanma sınıf yönetimi olarak adlandırılır.
- Öğrenme ve deneme engellerinin en aza indirilmesi, kaynakların en iyi şekilde kullanılması, katılımlı ve uygulamalı etkinliklerin gerçekleştirilmesi, iyi bir sınıf yönetimi için gereklidir.
- Sınıf yönetiminin bir alanı, eğitsel hazırlıkların yönetilmesidir. Bunlar fiziksel düzenlemeler ve plan-program hazırlıkları olarak iki grupta toplanabilir.
- Okulun eğitim için ayıracağı alanların fiziksel uygunluğunun sağlanması için yapılacak çalışmalar, fiziksel düzenlemelerdir.
- Sınıfın yerinin insan sağlığına uygunluğu, mekân genişliğinin öğrenci sayısına uygunluğu, oturma yerleri dışında, mekânın diğer eğitsel etkinlikler için yeterliği, eğitsel araçların hazırlanması, ısı-ışık-gürültüsüzlük-renk-temizlik-estetik gereklerinin sağlanması, yerleşim ve işleyiş düzeni, bu tür düzenlemelerdendir.
- Bunların amacı, öğrencinin okula isteyerek gelmesinin, okulda rahat etmesinin, etkinliklere gönüllü olarak katılımının, eğitimsel amaçlara ulaşmayı kolaylaştırmanın sağlanmasıdır.

ETKİLEŞİM VE İLETİŞİM

Öğrenme ortamlarında öğrenci-içerik, öğrenci-öğretmen ve öğrenci-öğrenci olmak üzere üç yönlü etkileşim bulunmaktadır.

Öğrenci-İçerik Etkileşimi

Öğrenci-içerik etkileşimi, öğrencilerin karşılaştıkları içerik ile ilgili fikir sahibi olması ve bildiklerini de kıyaslaması sonucu oluşur.

Örnek

Fen bilimleri dersinde öğretmenin sınıfa getirdiği materyali inceleyen öğrenci hem materyalle hem de sahip olduğu ön bilgileriyle etkileşim halindedir.

Öğrenci - Öğretmen Etkileşimi

Öğrenci-öğretmen etkileşimi, günümüzde öğretimin hemen hemen her kademesinde karşılaştığımız en yaygın etkileşim türüdür. Bu etkileşim, öğretmenin kendi bilgi ve birikimlerini öğrenciye aktarması ile gerçekleşir.

Öğrenci-Öğrenci Etkileşimi

Öğrenci-öğrenci etkileşimi, en az iki öğrencinin bir içerik hakkında bildiklerini karşılaştırması ve fikirlerini paylaşmaları sonucu gerçekleşir.

Örnek

Öğrencilerin sanal ortamda blog oluşturup bir konu hakkında tartışması etkileşim halinde olduklarını gösterir.

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

REHBERLİK
VE ÖZEL EĞİTİM

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

REHBERLİĞE GİRİŞ 391

▶ TEST - 1 402

ÇAĞDAŞ EĞİTİM ANLAYIŞI VE REHBERLİK HİZMET TÜRLERİ..... 406

▶ TEST - 1 423

REHBERLİK HİZMET ALANLARI, REHBERLİKTE İLETİŞİM, ÇATIŞMA VE BASKI 427

▶ TEST - 1 445

▶ TEST - 2 447

▶ TEST - 3 450

BİREYİ TANIMA TEKNİKLERİ, REHBERLİĞİN ÖRGÜTLENMESİ VE ÖZEL EĞİTİM..... 452

▶ TEST - 1 475

▶ TEST - 2 479

▶ CEVAP ANAHTARI 482

REHBERLİĞİN TANIMI

- Çağdaş eğitim anlayışı geleneksel eğitim sistemine eleştirel bir yaklaşım olarak ortaya çıkmıştır.
- Bu eğitim anlayışının ürünü olan öğrenci kişilik hizmetlerinin en önemli ve esas bileşenlerinden birisi rehberliktir.
- Rehberliğe ilişkin şimdiye kadar birçok tanım yapılmıştır.
 - ✦ Rehberlik, bireyin kendisini gerçekleştirmesi için yapılan yardımlardır.
 - ✦ Rehberlik, bireyin kendisini ve çevresini tanınması, çevresiyle uyumlu bir birey olabilmesi ve özünü gerçekleştirmesi için yapılan sistemli yardımdır.
 - ✦ Rehberlik, bireyin yaşadığımız çağdaş dünyada, bu dünyanın ihtiyaç duyduğu üretken ve mutlu bir birey olabilmesi için uzman kişilerce yapılan yardım sürecidir.
 - ✦ Rehberlik, bireyin kendi problemlerini çözmesi ve sorumlu bir birey olabilmesi için uzman kişilerce yapılan profesyonel ve sistemli yardım sürecidir.
 - ✦ Rehberlik, bireyin kendi problemlerini çözmesi ve sorumlu bir birey haline gelmesi için ona yardımcı olacak deneyimleri kazandırma sürecidir.
 - ✦ Rehberlik, bireyin kendisini ve çevresini tanınmasına yardım etmektir.

Rehberliğin Tanımındaki Ortak Noktalar

- Rehberlik çalışmalarının merkezinde birey vardır.
- Rehberlik çalışmaları bireyin kendini tanımını, anlamasını, kendini kabul edip çevresindeki olanakları fark etmesini sağlamaya yöneliktir.
- Rehberlik bir süreçtir. Rehberlik bir anda sunulup biten bir yardım değildir. Aşamalı ve devamlı bir hizmettir.
- Rehberlik, uzman kişiler tarafından sunulan ve sistematik bir hizmettir.
- Rehberlik hizmetleri belirli bir plan dahilinde bilimsel prensipler ve yöntemler ışığında sunulur.
- Rehberlik, bireyin kendini gerçekleştirmesine yardımcı olmaktır. Kişinin doğuştan getirdiği gizil güçlerini ve potansiyelini açığa çıkarmaya yardımcı olmaktır.
- Rehberlik yardımları bireyin yaşadığı toplumlara uyumlu olmasına yöneliktir.

Rehberlik Ne Değildir?

- Rehberlik hizmeti sadece sorunlu öğrencilere verilen bir hizmet değildir.
- Rehberlik öğrencilere test uygulamak, anket yapmak, fiş doldurmak, dosya tutmak gibi rutin işler değildir.
- Rehberlik yardımı, bireye tek yönlü ve doğrudan doğruya yapılan bir yardım değildir. Ancak karşılıklı bir etkileşim sonucu gerçekleştirilebilir.
- Rehberlik ve psikolojik danışma bu yardımı alan birey açısından akademik bir ders ya da öğrenme konusu değildir. Yani rehberlik hizmetleri yalnızca derslerde verilecek bir hizmet değildir.
- Rehberliğin temelinde bireye acımak ve kol kanat germek yoktur.
- Rehberlik bir disiplin görevi değildir; rehberlik yargılamaz, ceza vermez.
- Rehberlik bireyin sadece duygusal yanıyla ilgilenmez. Rehberlik bireyi bir bütün olarak ele alır.
- Rehberlik ve psikolojik danışma bireyi disipline etme (kontrol) görevi üstlenmez.
- Rehberlik hizmetleri bireye öğüt ve nasihat verme işi değildir. Rehberlik öğrenci adına problem çözme işi değildir.

KPSS EĞİTİM BİLİMLERİ

ÖLÇME
VE DEĞERLENDİRME

KONU ANLATIMLI

İÇİNDEKİLER

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYE GİRİŞ..... 485

▶ TEST - 1 490

▶ TEST - 2 492

ÖLÇMEDE HATA VE ÖLÇME ARAÇLARINDA BULUNMASI GEREKEN TEKNİK ÖZELLİKLER 494

▶ TEST - 1 500

▶ TEST - 2 502

EĞİTİMDE KULLANILAN İSTATİSTİKSEL İŞLEMLER 504

▶ TEST - 1 516

▶ TEST - 2 519

EĞİTİMDE KULLANILAN ÖLÇME ARAÇLARI 522

▶ TEST - 1 533

▶ TEST - 2 535

▶ CEVAP ANAHTARI 537

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İŞLEMİNİN EĞİTİM AÇISINDAN İŞLEVLERİ

- Eğitim programının etkililiği hakkında dönüt sağlar.
- Uygulanan eğitimin hedefleri gerçekleştirip gerçekleştirmediğini anlamamızı sağlar.
- Eğitim sisteminin açık / işlevsel kalmasını sağlar.
- Öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri belirlenir.
- Öğretmenin kullandığı yöntemin etkililiği hakkında dönüt sağlar.
- Gelecekteki öğrenme süreçlerini planlamaya veri sağlar.
- Öğrencinin kendini tanımasını sağlar. Öğrenme güçlükleri belirlenir.
- Öğrenciye davranışını nasıl değiştireceği ve nasıl geliştireceği hakkında bilgi verir.
- Öğretimin ve öğretim materyallerinin etkililiği belirlenir.
- Öğrenci hakkında verilecek karara dayanak olur.
- Öğrencilerin gelişimleri izlenir ve dönüt sağlanır.
- Öğretmenin kendi öğretiminin ne derece etkili olduğunu anlamasına yardımcı olur.
- Sağlıklı bir rehberlik için öğrencilerin güçlü ve zayıf yönleri ortaya çıkarılır.
- Öğrencilerin motivasyonunu artırır.
- Öğretim programlarının yeterliliği belirlenir.

TEMEL KAVRAMLAR

Ölçme

- Bireylerin ya da nesnelerin belli bir özelliğe göre gözlemlenip, gözlem sonuçlarının sayı veya sembollerle ifade edilmesidir.
 - Ölçme kaliteli bir betimleme işlemidir. Ölçme işleminin temelinde “fark” kavramı vardır.
 - Ölçülen bireyler ya da nesnelere ölçülen özellik açısından birbirinden farklı olmasaydı, ölçme yapmanın gereği olmazdı.
- Örnek:** Ece coğrafya dersinden 80 puan aldı. Doruk’un boyu 150 cm’dir. Mustafa branşında en iyi öğretmendir.

Ölçme Türleri

a. Doğrudan Ölçme	b. Dolaylı Ölçme	c. Türetilmiş Ölçme
<ul style="list-style-type: none"> • Bir özelliğin ölçme aracı ile arasına başka değişken girmeden ölçülmesidir. Uzunluk metre çubuğu ile ölçülür. Uzunluk ölçümü düşünüldüğünde metre çubuğunun da bir uzunluk olduğu ve uzunluğun uzunlukla ölçüldüğü görülür. • Kefeli teraziyle kütle ölçüldüğünde bir kefeye kütle bilinmeyen cisim diğer kefeye bilinen kütleler konarak kütlelerin kütleyle ölçüldüğü görülür. • Bunlara göre uzunluk ve kütle ölçümü doğrudan ölçmedir. <p>Örnek: Sınıfta 5 öğrenci var. Zahide’nin 7 tane kalem var. Ayşe’nin boyu 1,75 cm’dir. Burak 65 kg ağırlığındadır.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ölçülecek özelliğin doğrudan gözlemlenemeyip, özelliğin göstergesi olan başka değişkenlere bakılarak yapılan ölçme işlemidir. • Örneğin yaylı kantarla ağırlık ölçümü sırasında yayın uzamasına bağlı olarak ağırlık hakkında bilgi edinilir. Bu durumda yayın uzunluğu ağırlığın göstergesi sayıldığı için yaylı kantarla ağırlık ölçümü dolaylı ölçmedir. • Sıcaklık, zaman, bilişsel ve duyuşsal beceriler dolaylı ölçülür. <p>Örnek: Sıcaklığın termometreyle ölçülmesi. Ağırlığın yaylı kantarla ölçülmesi. Başarının sınavla ölçülmesi. Yetenek, ilgi ve tutumların çeşitli testlerle ölçülmesi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En az iki değişken arasındaki ilişkiye bağlı olarak yapılan ölçmelerdir. • Belli aritmetik işlemler sonucunda elde edilir. • Türetilmiş bir ölçme için yeni bir birim elde edilmelidir. <p>Örnek: Öğrencinin sınıf geçme notunun vize ortalamasının %40’ıyla final puanının %60’ının toplanması sonucunda elde edilmesi. Nüfus yoğunluğunun hesaplanması. Alan ve hacim ölçümleri. Gayrisafi milli hasılanın hesaplanması</p>

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi
1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

